

Sygn. akt IX C 317/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku IX Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Ewa Regina-Jurkiewicz

Protokolant: Karolina Gworek

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 roku w Słupsku

na rozprawie sprawy

z powództwa **R. K.**

przeciwko **Gminie U.**

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

I. oddała powództwo;

II. orzeka, że powód R. K. w całości ponosi koszty postępowania w sprawie, przy czym szczegółowe rozliczenie kosztów postępowania pozostawia Referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt IX C 317/14

UZASADNIENIE

Powód R. K. wniósł o zobowiązanie pozwanego Zakładu Usług (...) Sp. z o.o. w S. do złożenia oświadczenia woli o nabyciu przez niego ma własność, za wynagrodzeniem w kwocie 12.002,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, wybudowanych kosztem powoda urządzeń kanalizacyjnych znajdujących się w miejscowości Z. w działce drogowej nr (...) na odcinku od studni S120 do granicy działki nr (...). Powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania. Powód w uzasadnieniu pozwu wskazał, że jest właścicielem działki nr (...) znajdującej się w miejscowości Z. i uzyskał w dniu 23.01.2013r. decyzję Starosty Powiatowego w S. zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwoleń na budowę domu jednorodzinnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce nr (...). Powód dalej podnosił, że na podstawie tej decyzji dokonał budowy domu a w celu przyłączenia działki do sieci kanalizacyjnej wykonał we własnym zakresie przyłącze kanalizacyjne, zgodnie z posiadanym projektem budowlanym oraz warunkami otrzymanymi z Zakładu Usług (...) Sp. z o.o., które zostało odebrane w dniu 2.07.2010r. i potwierdzone protokołem odbioru technicznego. Powód wskazał, że budowa całej kanalizacji opiewała na kwotę 21.338,54 zł. Część kanalizacji, nie będąca przyłączeniem, o długości około 36m jest umiejscowiona w drodze gminnej dz. nr 277, koszt tej części powód wycenił jako średnią cenę za metr wykonania całego przyłącza kanalizacyjnego i wynosi dochodzoną pozwem kwotę.

Pozwany Zakład Usług (...) Sp. z o.o. w S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, podnosząc przy tym, że powołane przez powoda w uzasadnieniu pozwu przepisy dają możliwość kierowania żądania również przeciwko gminie, co w niniejszej sprawie byłoby uzasadnione. Ponadto pozwany powołał się na sprzeczność żądania z zasadami współżycia społecznego.

Na rozprawie w dniu 4.11.2014r. powód wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanej Gminy U., cofając jednocześnie powództwo w stosunku do pozwanego Zakładu Usług (...) Sp. z o.o. w S., na co pozwany wyraził

zgodę. Prawomocnym postanowieniem z dnia 4.11.2014r. Sąd umorzył postępowanie przeciwko Zakładowi Usług (...) Sp. z o.o. w S..

W piśmie z dnia 6.11.2014r. powód wskazał jako podstawę prawną roszczenia art. 471 kc w zw. z art. 31 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.07.2003r., II CKN 346/2001.

Wezwana do udziału w sprawie **pozwana Gmina U.** wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Pozwana podniosła, że wykonane przez powoda urządzenie nie stanowi sieci kanalizacyjnej lecz przyłącze kanalizacyjne, na takie też przyłącze wydawane były wszelkie zgody. Ponadto pozwana zarzuciła, z ostrożności procesowej, że urządzenie kanalizacyjne nie spełnia wymagań technicznych dla sieci kanalizacyjnej dla obszaru, w którym urządzenie to się znajduje.

Sąd ustalił, co następuje:

R. K. jest właścicielem nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położoną w Z.. Uzyskał pozwolenie na budowę domu jednorodzinnego z przyłączem kanalizacyjnym (**bezsporne**).

R. K., w oparciu o warunki techniczne – odbiór ścieków z działki nr (...) z dnia 8.12.2008r. wydanych przez Zakład Usług (...) Sp. z o.o. w S., Projekt budowlany przyłącza wody i kanalizacji wykonany przez uprawnioną osobę oraz w oparciu o decyzję nr (...) z dnia 23.01.2009r. Starosty S., wybudował odcinek kanalizacji sanitarnej PCV de 160 od studni S120 znajdującej się w ulicy (działce nr (...)), stanowiącej własność Gminy U., do którego podłączył się. Przyłącze zostało odebrane przez Zakład Usług (...) Sp. z o.o. w S. protokołem odbioru technicznego z dnia 2.07.2010r. (**dowód:** decyzja nr (...) z dnia 23.01.2009r. – k. 7-9, protokół odbioru technicznego z 2.07.2010r. – k. 10, decyzja z 9.03.2009r. – k. 14, umowa z 5.03.2010r. – k. 15-17, pismo Zakładu Usług (...) Sp. z o.o. – k. 56, projekt budowlany – k. 57-60, projekt budowlany – k. 79-92).

R. K. wzywał Gminę U. do nabycia za wynagrodzeniem wybudowanych przez siebie urządzeń kanalizacyjnych. Do zawarcia umowy nie doszło (**bezsporne**).

Urządzenie wybudowane przez R. K. w odcinku od studni S120 do granicy działki nr (...), wybudowany w działce nr (...) w Z. nie stanowi przyłącza kanalizacyjnego, stanowi w całości urządzenie kanalizacyjne w rozumieniu art. 2 ust. 14 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i w rozumieniu art. 31 ust. 1 ustawy. Urządzenia te nie odpowiadają warunkom technicznym określonym w odrębnych przepisach. Wartość odcinka sieci wybudowanego przez powoda na działce nr (...) z uwzględnieniem stopnia amortyzacji wynosi 9.621,20 zł brutto. W celu doprowadzenia urządzeń kanalizacyjnych na działce nr (...) do standardu technicznego należałoby wymienić wykonany przewód PCV de 160 na minimum PCV de 200 (lub większą). Wartość tych robót będzie przewyższała wartość wybudowanego przez powoda odcinka sieci (**dowód:** opinia biegłej E. G. – k. 140-149).

Sąd zważył:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, która w art. 31 ust. 1 stanowi, że osoby, które wybudowały z własnych środków urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne, mogą je przekazywać odpłatnie gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, na warunkach uzgodnionych w umowie.

2. Przekazywane urządzenia, o których mowa w ust. 1, powinny odpowiadać warunkom technicznym określonym w odrębnych przepisach.

3. Należność za przekazane urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne może być rozłożona na raty lub uwzględniona w rozliczeniach za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Za przyjęciem możliwości domagania się przez powoda zobowiązania Gminy do przejęcia odpłatnego urządzenia kanalizacyjnego oraz warunków takiego przejęcia wypowiedział się Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach:

- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29.06.2004r., I CK 404/03 M.Prawn. 2005/13/654... osobie, która z własnych środków wybudowała urządzenia wodociągowe lub kanalizacyjne przysługuje roszczenie o ich odpłatne nabycie przez gminę.

- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.06.2004r., III CK 158/03, LEX nr 174177

1. Przedmiotem roszczenia z art. 64 k.c. może być jedynie żądanie złożenia określonego oświadczenia woli, a nie wykonanie czynności faktycznych (technicznych).

2. Roszczenie o zobowiązanie strony pozwanej do przejęcia określonego odcinka zbudowanej przez powoda, jest roszczeniem podzielnym i może być uwzględnione także tylko w części. Jest to rodzaj roszczenia o świadczenie, które z samego swojego charakteru nadaje się do podziału, a w konsekwencji do częściowego tylko uwzględnienia, jeśli jedynie w pewnym zakresie okaże się uzasadnione.

4. Niewykonanie przez gminę obowiązku, o którym mowa w art. 31 ustawy z 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków rodzi roszczenie uprawnionego o zobowiązanie jej do złożenia odpowiedniego oświadczenia woli w tym przedmiocie.

Sporne pomiędzy stronami było to, czy wybudowane przez powoda urządzenie stanowi urządzenie kanalizacyjne, czy odpowiada warunkom technicznym określonym w odrębnych przepisach oraz wysokość ekwiwalentu za to urządzenie.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 13.09.2007r., III CZP 79/07, OSNC 2008/10/111... wybudowany z własnych środków przez odbiorcę usług zbiorowego odprowadzania ścieków odcinek przewodu kanalizacyjnego łączący wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości tego odbiorcy z istniejącą siecią kanalizacyjną stanowi w części leżącej poza granicą jego nieruchomości gruntowej urządzenie kanalizacyjne, o jakim mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (jedn. tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.).

Pomiędzy stronami powstał spór odnośnie rozumienia zwrotu zawartego w ustawie, że urządzenie odpowiada „warunkom technicznym określonym w odrębnych przepisach”. Takie stwierdzenie, zdaniem Sądu nie oznacza, że urządzenie ma odpowiadać innym warunkom, w tym warunkom „prawnym” określonym w odrębnych przepisach, tj. zdaniem Sądu, wystarczającym jest ustalenie, czy urządzenie odpowiada warunkom technicznym określonym w odrębnych przepisach, o czym wypowiedziała się biegła, o czym będzie mowa niżej. Nie ma znaczenia przy tym, czy istnieją pozwolenia na budowę, bo to nie są warunki techniczne, jakim musi odpowiadać urządzenie. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 26.02.2003r., II CK 40/02, LEX nr 79748... **odmowa odpłatnego przejęcia urządzeń** wodociągowych i kanalizacyjnych, o których mowa w art. 31 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747), przekazywanych przez osobę spełniającą przesłanki w tym przepisie przewidziane, **może nastąpić wyłącznie z przyczyn określonych w art. 31 ust. 2 tej ustawy**, niezależnie od daty wybudowania tych urządzeń.

Pozwolenie na budowę, którym okazał się powód i którym dysponował nie obejmowało pozwolenia na budowę sieci kanalizacyjnej lecz przyłącza kanalizacyjnego (miał jednak pozwolenie na zajęcie drogi – a droga znajduje się już poza jego nieruchomością). Rzeczywiście w dokumentach widnieje „przyłącze kanalizacyjne”, jednakże z tych dokumentów wynika, że jest to jedynie błędne nazewnictwo, nie mające znaczenia dla ustalenia, czy urządzenie wybudowane przez powoda stanowi sieć kanalizacyjną a nie przyłącze kanalizacyjne. Zakład Usług (...) w S. dokonał protokolarnego odbioru technicznego przyłącza kanalizacyjnego (k. 10). Dokumentami świadczącymi o wykonaniu urządzenia sieci kanalizacyjnej są również załączony do akt sprawy projekt budowlany przyłączy wody i kanalizacji ściekowej do działki stanowiącej własność powoda, gdzie z opisów technicznych wynika, że wykonane były na podstawie tego projektu i wymaganych pozwoleń na budowę. Poza tym z decyzji nr (...) z dnia 23.01.2009r. o zatwierdzeniu projektu

budowlanego i pozwolenia na budowę wynika, że zatwierdzono projekt budowlany i udzielono pozwolenia na budowę zarówno budynku mieszkalnego jak i przyłącza kanalizacyjnego na działce nr (...), chociaż znów niefortunnie użyto sformułowania „przyłącza kanalizacyjne” to z projektu budowlanego, w tym opisu technicznego i załączonych map wynika, że chodzi o sieć kanalizacyjną, usytuowaną na działce nr (...).

Zadaniem Sądu zatem, było ustalenie, czy urządzenie wybudowane przez powoda stanowiło sieć kanalizacyjną i czy spełniało wszelkie wymogi techniczne, przy czym koniecznym było zasięgnięcie w tym zakresie opinii biegłego z zakresu budowy, eksploatacji i wyceny instalacji sanitarnych.

Zgodnie z opinią biegłej E. G. urządzenie wybudowane przez powoda stanowi urządzenie kanalizacyjne w rozumieniu art. 2 ust. 14 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i spełnia warunki techniczne określone w art. 31 ust. 1, zaś nie spełnia warunków technicznych określonych w odrębnych przepisach w rozumieniu art. 31 ust. 2 ustawy. Biegła stwierdziła, że całość prac projektowych wraz z procesem uzgadniania projektu i wydania pozwolenia na budowę realizowany był dla przyłącza, nie dla sieci kanalizacyjnej. Projektant wykonał podłączenie nieruchomości na działce nr (...) do sieci kanalizacyjnej za pomocą rurociągu PCV de 160, tj. przy użyciu minimalnej średnicy dla przyłącza kanalizacyjnego. Biegła dalej wskazała, że projektując sieć kanalizacyjną należy tak dobrać średnicę przewodu kanalizacyjnego, aby jej przepustowość uwzględniała przyszłościowy rozwój regionu i występujących przeciążeń. Biegła w opinii powołała się na Warunki (...) Wykonania i Odbioru Sieci Kanalizacyjnych – zeszyt 9 – pkt 5.5.1.4, zgodnie z którymi nominalne średnice przewodów kanalizacyjnych nie powinny być mniejsze niż Dn-200. W niniejszej sprawie sporne przewody kanalizacyjne zostały zaprojektowane i wybudowane z rur o średnicy de 160, zatem mniejszej od wymaganej minimalnej średnicy dla sieci kanalizacyjnej.

Zdaniem Sądu, w oparciu o opinię biegłej, stwierdzić należało, że wykonane przez powoda urządzenie stanowiło urządzenie sieci kanalizacyjnej.

Zatem należało ustalić wysokość ekwiwalentu za przejście tego urządzenia. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 31.01.2007r., II CNP 81/06, OSNC 2007/12/188... w sprawie o zawarcie przez gminę (przedsiębiorstwo wodociągowe lub kanalizacyjne) umowy o przejście sieci wodnej lub kanalizacyjnej zbudowanej przez innego inwestora sąd ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego, uwzględniając wartość urządzeń oraz nakładów koniecznych w celu doprowadzenia jej do standardu technicznego umożliwiającego bezpieczną, trwałą i ekonomicznie uzasadnioną eksploatację.

Biegła dokonała wyceny ekwiwalentu za przejście urządzenia w kwocie 9.621,20 zł. Sąd za opinią biegłego i kosztorysem złożonym przez powodów przyjął wysokość ekwiwalentu na kwotę 9.621,20 zł.

Jednakowoż, mimo ustalenia, że urządzenia wybudowane przez powoda są urządzeniami sieci kanalizacyjnej, to stwierdzić należy, że urządzenia te nie spełniają jednak wszystkich wymogów technicznych określonych odrębnymi przepisami. Zgodnie z opinią biegłej E. G. stwierdzić należy, że w celu doprowadzenia urządzeń kanalizacyjnych na działce nr (...) do standardu technicznego należałoby wymienić wykonany przewód PCV de 160 na minimum de 200 (lub większą). Dalej biegła wskazała, że aby wymienić w/w odcinek należałoby zdemontować istniejące przewody PCV de 160, zatem odkopać przewody, zdemontować je i zamontować przewody o większej średnicy. Biegła stwierdziła przy tym, że wartość tych robót będzie przewyższała wartość istniejącej kanalizacji wybudowanej przez powoda. Biegła skonstruowała zatem, że aby sporny odcinek mógł być wykorzystywany jako sieć kanalizacyjna musiałby być wykonany ze średnicy min. de 200, zaś wymiana rur PCV de 160 na PCV de 200 przewyższy wartość wybudowanego przez powoda odcinka.

Poddając analizie opinię biegłej E. G., Sąd ocenił, iż została ona sporządzona w sposób rzetelny i profesjonalny. Wnioski wywiedzione przez biegłą były spójne, logiczne i wyczerpująco uzasadnione. Nadto, trzeba było wskazać, że biegła w sposób logiczny i spójny odniosła się do zarzutów strony powodowej. Strona powodowa nie zakwestionowała uzupełniającej opinii biegłej. Pozwana zaś nie kwestionowała ani opinii z dnia 18.09.2015r. ani opinii uzupełniającej.

Brak było zatem podstaw do stwierdzenia, aby po stronie Gminy istniał obowiązek zawarcia z powodem umowy o przejęcie urządzenia kanalizacyjnego wybudowanego przez powoda, a ca za tym idzie brak było podstaw do stwierdzenia, aby powodowi przysługiwało roszczenie o zawarcie umowy i roszczenie z tytułu niewykonania zobowiązania (art. 471 kc). Mając powyższe na uwadze Sąd powództwo oddalił.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, mając na uwadze, że powód w całości przegrał sprawę, zobowiązany zatem jest ponieść całość kosztów postępowania. Sąd pozostawił szczegółowe rozliczenie kosztów postępowania Referendarzowi sądowemu.